

ประมวลการสอนรายวิชา (Course syllabus) วิทยาลัยเภสัชศาสตร์

รหัสวิชา	PHA 242	จำนวนหน่วยกิต	1 (0-3-2)
ชื่อวิชา	ปฏิบัติการความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร Introduction to Phytomedicine Laboratory	กลุ่มเรียน	11, 12
ภาคการศึกษาที่	1	ปีการศึกษา	2567
ผู้เรียน	นักศึกษาวิทยาลัยเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 2		

อาจารย์ผู้สอน

1. รศ.ดร.ภญ.ดวงเดือน เมฆสุริเยนทร์
2. รศ.ดร.ภก.ทศชน จรุงรัตน์
3. รศ.ดร.อภิรักษ์ สกฤปกษ์
4. ผศ.ดร.ภก.ธนภัทร ทรงศักดิ์
5. ผศ.ดร.ภญ.สุรางค์ ลีละวัฒน์
6. ผศ.ดร.ภญ.ปิยนุช ทองผาสุก
7. ผศ.ดร.ภญ.ศุภวรรณ บุญระเทพ
8. ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เทียรธพงษ์
9. ผศ.ดร.ภก.เชาวลิต มณฑล
10. ผศ.ภญ.ชมนภัส ชูโชติ
11. อ.ดร.ภก.วงศ์วิรัช พาณิชชานนท์
12. อ.ภญ.อาทิมนต์ วุฒิมงคล
13. อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน และ ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เทียรธพงษ์

วัน/เวลา/สถานที่สอน เวลาชี้แจงปฏิบัติการ : วันศุกร์ เวลา 9.00 – 9.15 น. ห้อง 4-617

วันศุกร์ เวลา 13.00 – 13.15 น. ห้อง 4-617

เวลาปฏิบัติการ:

กลุ่มเรียน 11 วันศุกร์ เวลา 9.00 – 12.00 น. ห้อง 4-617

กลุ่มเรียน 12 วันศุกร์ เวลา 13.00 – 16.00 น. ห้อง 4-617

วิชาบังคับก่อน BIO 136 หลักชีววิทยา

BIO 137 ปฏิบัติการหลักชีววิทยา

วิชาบังคับร่วม PHA 241 ความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติการด้านสัณฐานวิทยาและลักษณะของเนื้อเยื่อพืชส่วน ราก ลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ด
อนุกรมวิธานพืช การจัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้งและพิพิธภัณฑ์พืช

Laboratory of morphology and plant histology of roots, stems, leaves, flowers, fruits
and seeds; plant taxonomy, herbarium and herbarium techniques.

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning outcomes: CLOs)

หลังจากศึกษาแล้วนักศึกษาสามารถ

1. PHA242-CLO1 อธิบายสัณฐานวิทยาและเนื้อเยื่อพืชส่วน ราก ลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ดได้

2. PHA242-CLO2 อธิบายลักษณะทางพฤกษศาสตร์ที่สำคัญของพืชในวงศ์ต่างๆ ที่มีความสำคัญทางยาได้

3. PHA242-CLO3 อธิบายหลักการและใช้รูปวิธานในการจำแนกวงศ์พืชที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
เนื้อหารายวิชา (ตามตารางแนบ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ใช้สื่อการสอน ประกอบการตั้งตัวอย่างพืชสมุนไพร
2. ศึกษาเซลล์และเนื้อเยื่อพืชภายใต้กล้องจุลทรรศน์
3. ทดสอบย่อย (Quiz) การบ้านและงานที่ได้รับมอบหมาย
4. วิชานี้มีการใช้นวัตกรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล

การประเมินผล

- สอบข้อเขียน 30% แบ่งสอบ 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1	สอบกลางภาค	ครั้งที่ 1	14%
ครั้งที่ 2	สอบกลางภาค	ครั้งที่ 2	8%
ครั้งที่ 3	สอบปลายภาค		8%
- สอบปฏิบัติการ 60% แบ่งสอบ 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1	สอบปฏิบัติการสัณฐานวิทยาของพืช	25%
ครั้งที่ 2	สอบปฏิบัติการเซลล์และเนื้อเยื่อพืช	15%
ครั้งที่ 3	สอบปฏิบัติการอนุกรมวิธานพืชสมุนไพรและการตรวจสอบชนิดพืชโดยใช้รูปวิธาน	20%
- รายงานปฏิบัติการ 5%
- การทดสอบย่อย 5%
- เกณฑ์ผ่านคือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50%
- ระดับคะแนนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หมายเหตุ กำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ตำราและเอกสารหลัก

1. ก่องกานดา ชยามฤต. คู่มือจำแนกพรรณไม้ เล่ม 1. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์พรีนติ้ง, 2548.
2. ก่องกานดา ชยามฤต. คู่มือจำแนกพรรณไม้ เล่ม 2. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์พรีนติ้ง, 2548.
3. ก่องกานดา ชยามฤต. คู่มือจำแนกพรรณไม้ เล่ม 3. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์พรีนติ้ง, 2551.
4. ชุมพล คุณวาสี. สัณฐานวิทยาเบื้องต้นในการระบุชื่อวงศ์พืชดอกสามัญ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
5. สมภพ ประธานธรรักษ์. อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2539

6. Jackson BP, Snowdon DW. Atlas of microspopy of medicinal plants, culinary hearb, and spices. London: Belhaven Press; 1990.
7. Department of Medical Sciences, Ministry of Public Health, Thailand. Thai Herbal Pharmacopoeia. Office of Notional Buddishm Press: Bangkok; 2007.

เอกสารและข้อมูลสำคัญ

1. Spichider R, Savolainen V, Figeat M and Jeanmonod D. Systematic botany of flowering plants. Plymount: Science Publishere. Inc.; 2004.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. นิจศิริ เรืองรังษี. สมุนไพรไทย กรุงเทพฯ : ปี่ เฮลท์ตี้, 2547.

แผนการสอน
(Course outline)

รหัสวิชา ชื่อวิชา PHA 242 ปฏิบัติการความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร จำนวนหน่วยกิต 1 (0-3-2)
 ภาควิชาการศึกษาคี 1 ปีการศึกษา 2567
 เวลาและสถานที่เรียน กลุ่มเรียน 11 วันศุกร์ เวลา 9.00 – 12.00 น. ห้อง 4-617
 กลุ่มเรียน 12 วันศุกร์ เวลา 13.00 – 16.00 น. ห้อง 4-617

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	23 ส.ค. 67	สัณฐานวิทยาของลำต้น รากและเหง้า	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
2	30 ส.ค. 67	สัณฐานวิทยาของใบ	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
3	6 ก.ย. 67	สัณฐานวิทยาของดอก	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
4	13 ก.ย. 67	สัณฐานวิทยาของช่อดอก	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
5	20 ก.ย. 67	สัณฐานวิทยาของผลและเมล็ด	ผศ.ภญ.ชมนกัศ ชูโชติและคณาจารย์
6	27 ก.ย. 67	เซลล์และเนื้อเยื่อพืช 1	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
7	4 ต.ค. 67	เซลล์และเนื้อเยื่อพืช 2	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
สอบกลางภาควันที่ 7 – 11 ตุลาคม 2567 (ครั้งที่ 1-5)			
8	18 ต.ค. 67	การศึกษาลักษณะของเนื้อเยื่อพืชส่วน ราก ลำต้น เหง้า ใบ ดอก ผลและเมล็ด	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
9	25 ต.ค. 67	บูรณาการทางสัณฐานวิทยาของพืช	คณาจารย์ผู้สอน
10	1 พ.ย. 67	บูรณาการทางเซลล์และเนื้อเยื่อพืช	คณาจารย์ผู้สอน
สอบนอกตารางวันที่ 3 พฤศจิกายน 2567 (ครั้งที่ 6-8)			
11	8 พ.ย. 67	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (1)	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์และคณาจารย์
12	15 พ.ย. 67	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (2)	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์และคณาจารย์
13	22 พ.ย. 67	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (3)	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์และคณาจารย์
14	29 พ.ย. 67	การจำแนกชนิดของพืชโดยใช้รูปวิธาน	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
15	6 ธ.ค. 67	บูรณาการความรู้ทางอนุกรมวิธานพืชสมุนไพร	คณาจารย์ผู้สอน
สอบปลายภาควันที่ 11 – 20 ธันวาคม 2567 (ครั้งที่ 11-13)			